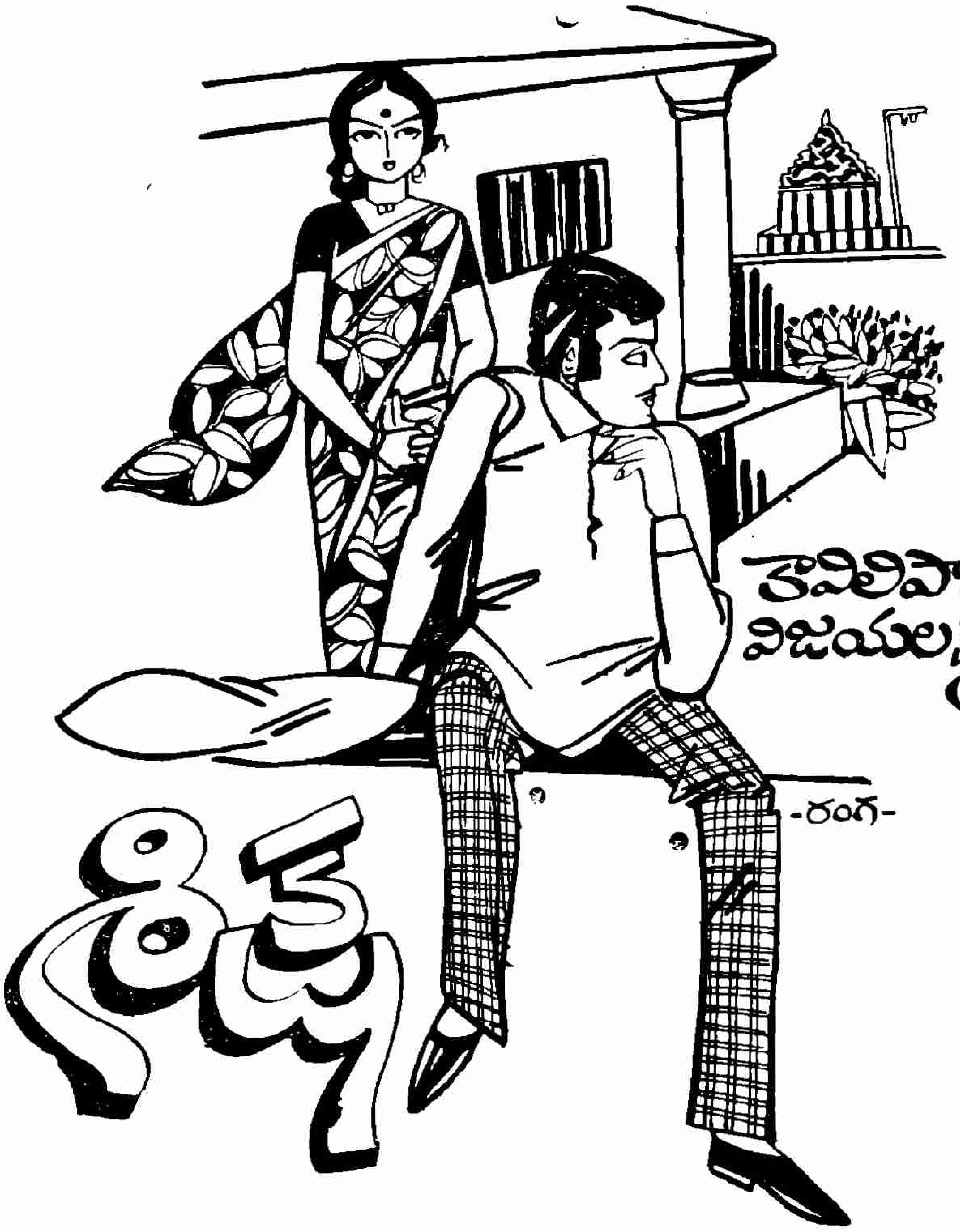

వాకిట్లో అడుగు పెడుతూనె కేర్ కేర్ అని చంటి పిల్ల ఏడుపు విని పించింది కృష్ణమూర్తికి.

సంధ్య చీకట్లలముకుంటున్నాయ్. వీధి వరండాలో గోడ మేకుకి బెడ్ లైటు తగిలించి వెళ్ళబోతూన్న పద్ధాలు గేళ్ళ అమ్మాయి వాకిట్లో అడుగుల సవ్వడి విని వెనుదిరిగి చూసింది. వెంటనే కృష్ణమూర్తికి ఎదురుగా వచ్చి పందిరి క్రింద మంచం వాల్చి కూర్చోండి. అని లోపలికి వెళిపోయింది.

అంతా కులాసానా శకుంతలా ? అడిగాడు కృష్ణమూర్తి కూర్చుంటూ. ఆకులాసానె బావా. అని లోపలికి వెళ్ళి

చెంబుతో నీళ్ళు తెచ్చి కృష్ణమూర్తి ముందుంచి కాళ్ళు కడుక్కోండి. అందా అమ్మాయి.

కాళ్ళూ ముఖం కడిగి ఆ పిల్ల అందించిన తువ్వాలుతో తుడుచుకుంటూ మామయ్య ఉన్నారా? అడిగాడు కృష్ణమూర్తి.

ఉన్నారు. నూర్పు లవుతున్నాయిగా పొలంలో ఉన్నారు. ఆ పిల్ల ఎందుకో ఏదో కంగారు పడుతూన్నట్లు కనుపిస్తూందతనికి.

మళ్ళీ మంచం మీద చతికిలబడ్డాడు కృష్ణమూర్తి. లోపలికి వెళ్ళి మంచి నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చింది శకుంతల.

ఆమె చేతిలోని గ్లాసందుకొని గట గటా తాగేసి గ్లాసు మంచం క్రింద పెట్టి వెనక్కి చేతులాన్చి కూర్చున్నాడు కృష్ణమూర్తి. లోపల చంటిపిల్ల ఏడుపు స్థాయి హెచ్చింది. కాపుతున్నారు కాబోలు ఎవరు చెప్మా వీరింట్లో చంటిపిల్ల! తమ పెళ్ళి నాటి కెవరూ కడుపుతో ఉన్నట్టు కనుపించలేదే. ఎవరన్నా తానెరుగని భార్య బంధువులు వచ్చారేమో! అనుకొని శకుంతలా ఎవరన్నా బంధువులు వచ్చారా? మీయింటికి అడిగాడు ఆ అమ్మాయిని.

లేదండీ! అని నిలబడకుండా వెళ్ళి పోయిందా అమ్మాయి.

తాను వచ్చి పది నిమిషాలు దాటింది ఉత్తరాలకి జవాబివ్వకపోతే పోయె, కనీసం మనిషివచ్చినపుడయినా మాట్లాడ వద్దా! ఏమిటో ఆమె ఉద్దేశ్యం అడ గాలి. అని భార్యమీద గొంతు నిండా కోపంతో ఇంట్లోకి వెళ్ళాడు కృష్ణమూర్తి.

ముందుగా అతనికి భార్య మేనత్త సుందరమ్మ ఎదురయి ఎప్పుడొచ్చారు? బాగున్నారా? ప్రశ్నించింది తడబాటుగా.

నేను వ్రాస్తూన్న ఉత్తరాలు అందు తున్నాయాండి? సూటిగా ఆమెవైపు చూస్తూ అడిగాడు కృష్ణమూర్తి.

ఆమె జవాబివ్వలేదు. విసురుగా వంటగదివైపు తప్పుకుంది.

గదిలో అడుగుపెట్టిన కృష్ణమూర్తి గతుక్కుమన్నాడు. నమ్మలేకపోయాడు. తాను కలగంటున్నాను కాబోలనుకున్నాడు. కనులు నులిపి మళ్ళిచూశాడు. తన భార్య, తన రేణుక పసిబిడ్డకు పాలిస్తూంది. తనకూ ఆమెకూ పెళ్ళయి అయిదు నెలలు మాత్రమే అయింది. ఇప్పుడు, ఇప్పుడు తను చూస్తూన్నది ...అతనికి తల తిరిగినట్లయింది. కాళ్ళ క్రింది భూమి కంపించినట్లయింది.నిలవ లేనట్లు అక్కడ వాల్చి వున్న మంచం మీద చతికిల బడ్డాడు.

తల వంచి స్థాణువులా కుర్చున్న రేణుక చెంపల మీద ముత్యాల్లా కన్నీటి బొట్లు జారి పోతున్నాయ్.

కృష్ణమూర్తి గుండెల్లోలావా పొంగు తూంది తన నెంత మోసం చేసింది. ఈ మెను ఈ క్షణంలో ఇక్కడే చంపి పారి పోతే... అతని పిడికెళ్ళు బిగుసు కున్నాయ్. అతనికిఆమెనుచూడాలంటేనే అసహ్యంగా ఉంది. ముఖంచాటు చేసు కున్నాడు.

ఒడిలో ఉన్న బిడ్డను చాపమీద పడు కోబెట్టి. కృష్ణమూర్తి పాదాలు తాకి చతికిలబడి కూర్చుని దుఃఖంతో సిగ్గుతో

పూడిపోయే గొంతుతో నన్ను క్షమించండి అంది రేణుక.

అతను పాదాలు వెనక్కి లాక్కున్నాడు.

నేను తెలిసి తప్పు చెయ్యలేదు. మిమ్మల్ని మోసగించాలనుకో లేదు. కాని...అని ఆగింది రెండు క్షణాలు.

తెలిసి తప్పు చెయ్యలేదంటూంది. ఏమిటో ఆ కథ వినాలనే అనుకున్నాడతను. ఆమెకు తనకు ఇటుపైన ఎటువంటి సంబంధమూ వుండదు.ఆనిశ్చయం ఈ గదిలో అడుగు పెడుతూనే అయిపోయింది మనసులో. అతనెంత నిగ్రహించుకున్నా, ఏదో కంగారుగా అవమానంగా, కోపంగా ఏదో చెయ్యాలని పిస్తూంది ఆమెను, పీక నులిమెయ్యాలని, ఇంకా చిత్రవధ చెయ్యాలని.

పది నెలల క్రితం విశాఖపట్నం బంధువు లింటికి వెళ్ళాను. నెల రోజులున్నాను, లంకాదహనం చూడాలని వెళ్ళాను. అక్కడ ఎవరో నన్ను ఎత్తుకుపోయి చెరిచారు...కాని తెలిసి నేను తప్పు చెయ్యలేదు. అంది రేణుక.

ఎవరికో పుట్టిన బిడ్డను, ఈ చెడిన భార్యనూ వెంట పెట్టుకు వెళ్ళాడా! ఛీ...అతను లేచి నిల్చుని ముందుకి నడవబోతూంటే అతని కాళ్ళకు చుట్టుకుని ఏడ్చిందామె. ఏమండీ నన్ను అన్యాయం చెయ్యకండీ. నా జీవితం నాశనం చెయ్యకండీ..........పాపను కావాలంటే....ఆమెమాట పూర్తికాలేదు. అతని పాదం విసురుగా ఆమె మొఖాన్ని తాకింది. మొఖానికి చెయ్యాన్చుకుని. అమ్మా అందామె. బాధగా వెళ్ళిపోయాడు కృష్ణమూర్తి.

అయిపోయింది. అతను క్షమిస్తాడేమో! చదువుకున్నవాడు, సంస్కారమున్నవాడూ. అనే తన ఆశ కూలిపోయింది. కుమిలి కుమిలి ఏడ్చింది రేణుక.

* * *

మూడు సంవత్సరాలు గడిచిన తర్వాత.

నువ్వు నువ్వు టీచర్ గా పని చేస్తున్నావా? ఆశ్చర్యంగా విస్ఫారిత నేత్రాలతో ఆమెవైపు చూస్తూ అడిగాడు శ్యామ్‌సుందర్. స్కూలు గేటు దాటుతూన్న ఆమె కెదురుగా నిల్చుని.

అలా తన ఎవర నిల్చుని చనువుగా ప్రశ్నిస్తూన్న అతనెవరో వెంటనే గుర్తుపట్టలేక తడబడింది రేణుక. గ్రహించిన అతను గల గల నవ్వేస్తూ నేను రేణూ! గుర్తుపట్టలా విశాఖపట్నం మీ బంధువుల ఇంటికి తరచు వచ్చేదానవు గుర్తు తెచ్చుకో శ్యామసుందర్‌ని. పోనీ మీ స్నేహితురాలు పార్వతి అన్నయ్యని అన్నాడతను గబ గబా.

చప్పున గుర్తువచ్చింది రేణుకకి. జానకిరాం బాబయ్యగారింటి పక్కనే ఉండేవారు పార్వతీవాళ్ళూ, రోజూ వాళ్ళింటికి వెళ్ళేది, బి. ఎ, చదివే పార్వతితో ధర్డుఫారం మాత్రమే ప్యాసయిన తనకు చిత్రంగా స్నేహం ఏర్పడిపోయింది. వెన్నెల రాత్రుల్లో డాబామీద ఆరుబయట కూచుని కబుర్లు చెప్పుకునేవారు. అప్పుడితను తనవైపు అదోలా చూసేవాడు. ఎందుకు తనవైపలా

చూస్తాడో అర్థమయేది కాదు తనకు.

మరచిపోయారా? ఇంకా జ్ఞాపకం రాలేదా? వేడి వేడి బఠాణీలు తెచ్చే వాణ్ణి. వెన్నెల్లో తింటే బాగుంటాయని అన్నాడు తను మళ్ళీ.

గతంలోంచి చప్పున తేరుకొని. నమస్కారమండీ. మరేమీ అనుకోకండి. బాగున్నారా! పార్వతి బాగుందా! రండి కాస్సేపలా కూర్చుని ఇంటికి వెళ్దాం అంటూ స్కూలు గార్డెన్ వైపు నడిచింది రేణుక. అనుసరించాడతను. ఆమె వెంట మూడేళ్ళ పాపకూడా ఉంది. కొంచం మేర నడిచాక ఆ పాపనెత్తుకు నడిచి గుబురుగా పెరిగిన క్రోటన్సు మొక్క దగ్గర చతికిలబడి కూర్చుని పాపని వళ్లో కూర్చోబెట్టుకుంటూ. కూర్చొండి శ్యామ్ మిమ్మల్ని చూస్తే. మీరు నన్ను చూడా లని స్కూలుకి వచ్చారంటే నాకెంత ఆనందంగా ఉందో తెలుసా? అంది రేణుక.

నవ్వి, పార్వతి బాగుంది. దానికి మేరేజ్ అయిపోయింది. అత్తవారిం ట్లోనే ఉందిప్పుడు మా నాన్నగారికి విశాఖనుంచి బొంబాయి ట్రాన్స్ఫ రయింది.

విశాఖనుంచి బొంబాయా?

సింధియాలో పనిచేసేవారు. అక్కడ మరొక కంపెనీలో ఎక్కువ జీతం మీద జాబ్ దొరికింది. వెళ్ళిపోయాం. మీకు పెళ్ళయిందని మాత్రం విన్నాను. ఈ పాప నీ పాపేనా!

అవునన్నట్లు తలఊపి పాప తలపై గడ్డం అన్చిన రేణుక కనులు నీటితో నిండాయి.

ఆయన ఎక్కడ ఉన్నారు?

నాకు పాప తప్ప ఎవరూ లేరు శ్యామ్ అందరూ నన్ను విసర్జించారు.

ఆమె నుదుట ఉన్న ఎర్రని తిలకం సన్నని పవిట చాటున మెరుస్తూన్న మంగళసూత్రాలూ, వైపు అయోమయంగా అర్థం కానట్టుచూస్తూ బంధువులు విసర్జించారా? ఎందుకు? ఆయన ఎక్కడ వున్నారిప్పుడు? అడిగాడు.

ఎక్కడ ఉన్నారో తెలియదుశ్యామ్. ఆయన మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నారని చాలాకాలం క్రితం విన్నాను.

మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకున్నాడా....? శ్యామ్ కనుబొమలు ముడిపడ్డాయి.

అవును. పెళ్ళయిన ఐదు నెలలకు బిడ్డ తల్లయిన భార్యను మనదేశపు మగాడు ఏలుకోగలడా శ్యామ్? కాకుల్లా పొడిచే లోకుల్లో తలెత్తుకు తిరగగలడా? మన సంఘం అతన్ని మనిషిగా బ్రతక నిస్తుందా? అడుగడుగునా హేళన చేసి అతన్ని కృంగదియ్యదూ? నవ్వబోయింది. నీటితెరల మధ్య ఆమె కను పాపలు మెరుస్తున్నాయ్.

ఏమిటో నీ మాటలు నాకు అర్థం కావటం లేదు. పెళ్ళయిన ఐదు నెల లకు ఎవరు బిడ్డ తల్లి అయ్యారు?

నేనే ..:

రేణుకా...!

అవును శ్యామ్, జ్ఞాపకం తెచ్చుకో నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం లంకా దహనం చూడాలని నేను కుతూహల పడుతూంటే ఇంట్లో అందరూ వారిం చారు. నువ్వు ఎంక్రేజ్ చేశావ్, వెళ్ళాను. నన్ను ఎత్తుకుపోయారు.

ఎవరో రౌడీలు నీకు తెలిసిందేగా....

తలవంచి మౌనంగా ఉండిపోయాడు శ్యామ్‌సుందర్.

గిల్లీరక్కి వాళ్ళని తప్పించుకున్నానని బొంకాను. కాని ఎవరో ఒక దుర్మార్గుడు నా శీలాన్ని దోచుకున్నాడు శ్యామ్. నా జీవితం నాశనం చేశాడు... ఆమె వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ మోకాళ్ళ మధ్య ముఖం దాచుకుంది అతని ముఖం కళా విహీనమయిపోయింది. ఆమె వెపు చూడలేక పోతున్నాడు. 'ఊరుకో' అనలేకపోతున్నాడెందుకనో.

అతను అడగకపోయినా. ఆమె చెబుతూంది. విశాఖపట్నం నుంచి వచ్చిన నాలుగు నెలలకు నాకు కృష్ణమూర్తి గారితో వివాహ మయ్యింది. మూడు నిద్రలు తర్వాత ఆయన వెళ్ళిపోయారు. అనారోగ్య కారణంగా నేను ఆయనతో వెళ్ళలేదు. తర్వాత....తర్వాత నా అనారోగ్యానికి కారణం తెలిసిపోయింది. కాని ఎవరికీ చెప్పలేకపోయాను శ్యామ్, నాలో నేనే కృంగిపోయేదాన్ని. ఓరోజు ఏకాంతంలో కూర్చుని ఏడుస్తూన్న నన్ను మామయ్య చూశాడు. అప్పటికే మా వారి దగ్గరినుంచి ఉత్తరాలు వస్తున్నాయి.నన్ను తొందరగా పంపించమని. మామయ్య వెళ్ళావా? అని అడిగితే, ఆరోగ్యం చక్కబడనీ అనేదాన్ని. ఎందు కేడుస్తున్నావ్? అని ఓదార్చబోయిన మామయ్య దగ్గర నిజం దాచలేకపోయాను. విశాఖపట్నంలోని ఆనాటి సంఘటన కారణమయి ఉంటుందని చెప్పి, మామయ్య కాళ్ళకు చుట్టుకొని పసిపిల్లలా ఏడుస్తూన్న నన్ను మామయ్య తల నిమిరి ఓదార్చి. ఏమయితే అవుతుంది. నేను రాను అంటూన్న నన్ను డాక్టరు దగ్గరకు తీసుకెళ్ళారు.

మామయ్య చాటుగా అతనితో ఏమో చెప్పారు. డాక్టరు నన్ను పరీక్షించి, పెదవి విరిచి లాభంలేదు ఐదునెలలు నిండాయి అన్నారు. ఇంకేముంది చెవులు కొరుక్కుని ఊసులు చెప్పుకుని నవ్వుకునే అమ్మలక్కలు ఇంకా మేనగోడల్ని అత్తవారింటికి పంపించ వేమిటోయ్. అని అడిగే పరిచయస్థుల మధ్య మామయ్య నలిగిపోయి తలెత్తి తిరగలేక పోయేవాడు. ఎలా అన్నా ఒదిలి పించుకోండి మీ మేనగోడల్ని. అనేది అత్తయ్య మామయ్య చిరాకు పడి పోయేవాడు. కృష్ణమూర్తి గారు ఉత్తరాలు వ్రాసేవారు నన్ను పంపించమని. జవాబిచ్చేవాడు కాదు మామయ్య. నాకూ వచ్చేవి ఉత్తరాలు. ఏ ముఖంతో ఏమని ఆయనకు ఉత్తరం వ్రాయగలను? అని ఆగి కనులూ ముఖం పవిట చెంగుతో తుడుచుకొని, గొంతు సవరించుకొని మళ్ళీ చెప్పింది. పాప పుట్టిన నాలుగు వారాలకు కృష్ణమూర్తి గారు వచ్చారు. నన్నూ పాపనీ చూశాక ఆయనకు విషయం అర్థం కాకపోతుందా! ఆయనను క్షమించమని అర్థించాను. కాని ఇది సామాన్యమైన నేరమా! ఎలా జరిగింది! అని ఆలోచించి అర్థం చేసుకొని విశాల హృదయంతో ఆహ్వానించగల ఔదార్యం ఎంతమందికుంటుంది శ్యామ్? కృష్ణమూర్తి గారు సంఘంలో గౌరవంగా

ప్రతకాలనుకునే సామాన్యమైన వ్యక్తి. వెళ్ళిపోయారు. తరువాత ఆయన దగ్గర నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. మళ్ళీ పెళ్ళికి అనుమతి పత్రం వ్రాసివ్వమని లేదా కోర్టులో విడాకులు తీసుకుంటాననీను. కోర్టుకెక్కి ఇంకా వున్న పరువు తీసుకోవటమెందుకు: అనుమతి పత్రం వ్రాసిచ్చాను.

తర్వాత నన్నూ మా వయ్యనూ అనుమానించటం మొదలుపెట్టింది. అత్తయ్య. తలిదండ్రులు పోయిన నన్నూ చెల్లినీ తల్లీ తండ్రి తానే అయి పెంచిన మామయ్య ఇలాటి నిందకు గురికావటం నేను భరించలేకపోయాను. పాపను ఆఇంట్లో వదలి ట్రెయినింగ్‌కి వెళ్ళాను. ఈ టీచరు పోస్టు వచ్చింది.

మామయ్య పోయాడుట సంవత్సరం క్రితం. నేను వెళ్ళలేదు. పాపనుతీసుకు ఆ ఇంటి నుంచి వస్తూంటే. అత్తయ్య ఆజ్ఞాపించింది. ఇహ జన్మలో ఎప్పుడూ ఏ పరిస్థితుల్లోనూ వారికి నా ముఖం చూపించవద్దని. వారినైనా గౌరవంగా నలుగుర్లో తలెత్తుకు తిరగనీయమని. ఇంకా నీ చెల్లెలుకి పెళ్ళి అవాలంటే, నువ్వు మాతో సంబంధం పూర్తిగా తెంచుకుపోవాలి అని.

నేను చేసిన తప్పేమిటి? శ్యామ్. పుట్టిన వెంటనే పాపని చంపేస్తే బాగుంటుందని ఆత్మీయుల సూచన. నేను సమ్మతించ లేదు శ్యామ్. పాప ఏనేరం చేసిందని కళ్ళు తెరవకుండా హత్య చెయ్యాలి! పాప తండ్రి ఎవరో తెలుస్తే....

తెలుస్తే ఏం చేస్తావు రేణూ, జాలి ధ్వనించిందా గొంతులో.

నన్ను పెళ్ళి చేసుకోమంటాను.

నువ్వు పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఉంటే తప్పకుండా చేసుకునే వాడు.

కనులు తుడుచుకొని గలగలా నవ్వె మీరు బాగానే జోక్‌లు వెయ్యగలరు శ్యామ్. మీ మాటలంటె నాకెంతో ఇష్టం. నిజమే. అతను మన దేశపు మగవాడు కాదేమిటి! మరొకవ్యక్తి అనుభవించిన .... ఎంగిలయి పోయిన ఎలా స్వీకరిస్తాడు భార్యగా....సర్లే ఏదో అయిపోయింది. మిమ్మల్ని చూస్తే కొత్తే శానులా ఉంది. అసలు మీరీ ఊరు ఎందుకు వచ్చారు? నే నిక్కడ ఉన్నానని తెలుసా! నన్ను చూడాలనా? అడిగింది ఆశగా.

పెళ్ళి చూపులకు.

ఓ....మీ కింకా పెళ్ళికాలేదా! ఎవరమ్మాయిని?

లాయరుగారి అమ్మాయిని 'ఊరు పరిసరాలూ చూడాలని ఇలావస్తూ నిన్ను చూసి గుర్తు పట్టాను.

రెండు క్షణాల నిశ్శబ్దం తర్వాత విశాఖ పట్నంలో అడపిల్లల్ని ఎత్తుకు పోయి చెరిచే రౌడీలెవరో మీకు తెలిస్తే వారి దగ్గర నా కథ చెప్పు శ్యామ్ అంది రేణుక.

అలానేఅని లేచి బరువుగా నడుస్తూ వెళ్ళిపోయాడతను. నవ్వుతో అతనికి వీడ్కోలిచ్చింది కాని తనను చెరచిన రౌడీ ఈ శ్యామ్ సుందర్ అని తెలియదామెకు.

●